

PATVIRTINTA

Kėdainių rajono vietos veiklos grupės
valdybos narių susirinkimo
2018 m. balandžio 5 d. protokolu Nr. 43

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Kėdainių rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „**Kėdainių rajono vietos veiklos grupės teritorijos vietos plėtros strategija 2015-2023 m.**“ (toliau – VPS)
Kvietimo Nr. 3

VPS priemonės „**ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA**“ veiklos sritis

„**PARAMA NE ŽEMĖS ŪKIO VERSLUI KAIMO VIETOVĖSE PRADĖTI IR (ARBA) PLĖTOTI**“ Nr. LEADER-19.2-6.4

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS

- 1.1. Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos – reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, susidedantys iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. 3D-559 redakcija) (suvestinė redakcija nuo 2017-11-25) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.
- Vietos projekto kontrolės laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo vietos projekto, susijusio su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, prekių gamybą, paslaugų teikimą, vykdytojo galutinio mokėjimo prašymo įvertinimo dienos ir trejų metų laikotarpis, kurį turi būti išlaikomos bendruomenių inicijuotam ar socialinio verslo projektui įgyvendinti sukurtos darbo vietos.*

1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse pradėti ir (arba) plėtoti“ Nr. LEADER-19.2-6.4 (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams																		
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios									2	0	1	8	-	0	4	-	1	0
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos									2	0	1	8	-	0	5	-	3	1
1.4.	FSA suderinta su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) raštu:	2	0	1	8	-	0	4	-	0	5	Nr. BRK-1564								
1.5.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:										☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____								
											☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. 43								
1.6.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6 A																		
1.7.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	didinti konkurencingumą, skatinti užimtumą, išlaikyti esamas bei kurti naujas darbo vietas, užtikrinti paslaugų bei ne žemės ūkio veiklų plėtrą ir diegti inovacijas.																		
1.8.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	<p>infrastruktūros ir/arba įrangos, reikalingos ekonominei veiklai ir/arba naujai veiklos rūšiai pradėti ir/arba naujam produktui/paslaugai gaminti/teikti, sukūrimui ir/arba įsigijimui.</p> <p>Šia veiklos sritimi skatinama smulkaus verslo, NVO bei fizinių asmenų ekonominė veikla kaimo vietovėse, apimanti įvairius ne žemės ūkio verslus, naujų produktų gamybą ir jų pardavimą, įvairių paslaugų teikimą.</p> <p>Investicijos yra tiesiogiai susijusios su darbo vietų kūrimu.</p> <p><i>Nauja darbo vieta (naujas etatas) – tai paramos gavėjo pagal darbo sutartį, individualios veiklos pažymą, verslo liudijimą naujai sukurta ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikyta darbo vieta (visas etatas), tiesiogiai susijusi su projekte numatytos veiklos vykdymu.</i></p> <p>Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškoje (FSA 1, 2 priedai) taip pat Verslo plane (FSA 3, 4 priedai) (jei jis yra rengiamas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu</p>																		

		būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.
1.9.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	<p>Paprastam kaimo vietovių vietos projektui įgyvendinti:</p> <p>1. Juridiniai asmenys, vykdančys ir/arba planuojantys pradėti vykdyti veiklą VVG teritorijoje: NVO, bendruomeninės organizacijos, smulkaus verslo organizacijos (labai mažos ir mažos įmonės). Labai mažos ir mažos įmonės turibūti registruotos VVG teritorijoje.</p> <p>2. VVG teritorijoje registruoti ir veiklą vykdančys fiziniai asmenys: kaimo gyventojai, ūkininkai.</p> <p>Mažam paprastam kaimo vietovių vietos projektui įgyvendinti:</p> <p>1. VVG teritorijoje registruoti ir veiklą vykdančys fiziniai asmenys: kaimo gyventojai, ūkininkai.</p> <p>Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išpareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.</p>
1.10.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Vietos projekto pareiškėjo partneriai – negalimi.
1.11.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	245 743 Eur lėšų.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	<p>1. Paprastam (<i>nuo 10 001 Eur</i>) kaimo vietovių vietos projektui – 48 858 Eur.</p> <p>2. Mažam paprastam kaimo vietovių vietos projektui – 10 000 Eur.</p>
1.13.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	<p>Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų:</p> <p>1. Viešiesiems juridiniams asmenims – iki 80 proc.</p> <p>2. Privatiems juridiniams ir fiziniams asmenims, atitinkantiems labai mažai įmonei keliamus reikalavimus - iki 70 proc.</p> <p>3. Privatiems juridiniams ir fiziniams asmenims, išskyrus asmenis, atitinkančius labai mažai įmonei keliamus reikalavimus – iki 50 proc.</p>
1.14.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	<p>1. Nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis.</p> <p>2. Skolintomis lėšomis.</p> <p>3. Įnašu natūra – nekilnojamuoju turtu (tinkama tik viešiesiems juridiniams asmenims).</p>

1.15.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.		
2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI				
Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 89–94 punktai.				
Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.				
2.1.	Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:			
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimometu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Įdarbinamo / savarankiškai dirbančio kaimo gyventojų amžius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiam atrankos kriterijui nustatoma remiantis pareiškėjo vietos projekto paraiškoje, verslo plane pateikta informacija bei prisiimtais įsipareigojimais.	Vietos projekto įgyvendinimo metu, teikiant projekto įgyvendinimo ataskaitą bei patikrų vietoje metu, vietos projekto vykdytojas turės pateikti dokumentus, kuriais remiantis būtų galima nustatyti įdarbinto / savarankiškai dirbančio asmens amžių ir gyvenamąją vietą darbo santykių / savarankiškos veiklos pradžios momentu. Tinkami dokumentai: darbo sutartis, individualios veiklos vykdymo pažyma, verslo liudijimas, darbuotojo / savarankiškai dirbančio asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas ir ne senesnė nei 15 d. d. pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą.
1.1.	įdarbinamas asmuo iki 29 m. amžiaus (imtinai)	25		
1.2.	įdarbinamas asmuo nuo 30 iki 40 m. amžiaus (imtinai)	20		
1.3.	įdarbinamas asmuo, vyresnis nei 41 m. amžiaus	15		
2.	Vietos projekte numatyta vykdyti veikla – naujai kuriamas ir / ar šeimos verslas (nuosavybė	25	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiam atrankos kriterijui nustatoma remiantis pareiškėjo vietos projekto	Vietos projekto įgyvendinimo metu projekto įgyvendinimo ataskaitoje, patikrų vietoje metu vietos projekto vykdytojas turės pateikti

	ir valdymas yra šeimos, kurios nariai tame versle dirba, rankose). Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:		paraiškoje, verslo plane bei kituose pridedamuose dokumentuose pateikta informacija. Pareiškėjas, siekdamas pagrįsti atitiktį šiam atrankos kriterijui, kartu su vietos projekto paraiška (priklausomai nuo savo teisinio statuso) teikia įmonės ar individualios veiklos vykdymo registracijos dokumentus, verslo liudijimus, VĮ Registrų centas juridinių asmenų, nekilnojamojo turto registrų išrašus bei kitus, jo manymu, pagrindimui tinkamus dokumentus.	dokumentus, kuriais remiantis būtų galima įsitikinti, kad yra laikomasi šio atrankos kriterijaus bei, kad yra vykdomi pareiškėjo, teikiant vietos projekto paraišką, priimti išipareigojimai.
2.1.	naujai kuriamas šeimos verslas	25	<p><i>Jeigu paramos kreipiasi veiklą pradėjęs (veikęs pagal verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą) ne anksčiau kaip prieš 6 mėn. iki paraiškos pateikimo dienos ar pradėsiantis vykdyti veiklą fizinis asmuo arba naujai įsteigtas (įregistruotas ne anksčiau kaip prieš 6 mėn. iki paraiškos pateikimo dienos) privatus juridinis asmuo arba VVG teritorijoje įsteigtas, įregistruotas ir veiklą, nesusijusią su vietos projekto paraiškoje ir verslo plane numatyta vykdyti ūkine komercine veikla, vykdamas viešasis juridinis asmuo, yra laikoma, kad paramos prašoma naujai kuriamam verslui.</i></p> <p><i>Jeigu pareiškėjas yra įsteigtas, įregistruotas (privačių ir viešųjų juridinių asmenų atveju) ar veiklą vykdeš pagal verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą (fizinių asmenų atveju) anksčiau nei prieš 6 mėn. iki paraiškos pateikimo dienos ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną jau vykdo vietos</i></p>	<p>Šeimos verslo vykdymą vietos projekto vykdytojas (fizinis asmuo) turės patvirtinti pateikdamas su šeimos nariu sudarytą darbo sutartį (individualios veiklos vykdymo atveju) ar verslo liudijimą, kuriame papildomai įrašytas šeimos narys (veiklos pagal verslo liudijimą vykdymo atveju).</p>
2.2.	plėtojamas šeimos verslas	20		
2.3.	naujai kuriamas verslas	20		

			<i>projekto paraiškoje bei verslo plane nurodytą ūkinę komercinę veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamų, yra laikoma, kad paramos prašoma verslo plėtojimui.</i>	
3.	Kuriama daugiau darbo vietų kaimo gyventojams (t. y. įdarbinami ir išlaikomi darbuotojai). Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiam atrankos kriterijui nustatoma remiantis pareiškėjo vietos projekto paraiškoje, verslo plane pateikta informacija ir priimtais išipareigojimais dėl kuriamų darbo vietų skaičiaus ir dėl numatomų įdarbinti asmenų deklaruotos gyvenamosios vietos kaimo vietovėje.	Vietos projekto įgyvendinimo metu projekto įgyvendinimo ataskaitose, patikrų vietoje metu vietos projekto vykdytojas turės pateikti darbo sutartis, darbo laiko apskaitos žiniaraščius, kitus dokumentus, įrodančius darbo santykių buvimą ar individualios veiklos vykdymą ir ne senesnes kaip 15 d. d. pažymas apie darbuotojų / savarankiškai dirbančių asmenų deklaruotą gyvenamąją vietą darbo santykių / savarankiškos veiklos pradžios momentu.
3.1.	sukuriamos 3 darbo vietos kaimo gyventojams	20		
3.2.	sukuriamos 2 darbo vietos kaimo gyventojams	18		
3.3.	sukuriama daugiau kaip 1 darbo vieta kaimo gyventojams	15		
4.	Sukurtų naujų ir (arba) geresnės kokybės produktų / paslaugų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	15	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiam atrankos kriterijui nustatoma pagal paraiškos dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ pateiktą informaciją. Pareiškėjas turi nurodyti kiek ir kokių naujų ir (arba) geresnės kokybės produktų / paslaugų, lyginant su jo, vykdant ūkinę komercinę veiklą, jau gaminamais produktais / teikiamomis paslaugomis, jis sukurs.	Vietos projekto įgyvendinimo metu, teikiant projekto įgyvendinimo ataskaitą bei patikrų vietoje metu, vietos projekto vykdytojas turės pateikti dokumentus, kuriais remiantis būtų galima nustatyti naujų ir (arba) geresnės kokybės produktų / paslaugų skaičių.
4.1.	sukurti 3 produktai / paslaugos	15		
4.2.	sukurti 2 produktai / paslaugos	10		

5.	Vietos projekte diegiamos inovacijos	15	<p>Vietos projekto paraiškos vertinimo metu vietos projekto inovatyvumas vertinamas remiantis vietos projekto paraiškoje, pridedamuose dokumentuose, verslo plane pateikta informacija. Inovatyvumas bus vertinamas VVG mastu. Inovatyvumo vertinimo kriterijų apibūdinimas yra pateikiamas šio FSA 5 priede.</p> <p><i>Inovacija – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams sukurti arba esamiems tobulinti.</i></p> <p><i>Inovacijų partnerystė – Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemonės įgyvendinančių fizinių ir (ar) juridinių asmenų jungtinė veikla, apimanti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, naujų procesų, produktų ir paslaugų kūrimą ir tobulinimą.</i></p>	-
Viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis numatytos Vietos projektų administravimo taisykių 24 punkte.		
3.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	<p style="text-align: center;">Patikrinamumas</p> <p>(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)</p>	<p style="text-align: center;">Kontroliuojamumas (kai taikoma)</p>

I	II	III	IV
3.2.1.	paramos suma paprastam (<i>nuo 10 001 Eur</i>) kaimo vietovių vietos projektui įgyvendinti negali viršyti 48 858 Eur , t. y. didžiausio paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio (Eur), nurodyto šio FSA 1 dalies „Bendroji vietos projektų finansavimo sąlygų aprašo dalis“ 1.12 papunktyje ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies (proc.), nurodytos VPS ir šio FSA 1 dalies 1.13 papunktyje (80 proc./70 proc./50 proc.);	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto paraiškos 2 dalyje „Bendra informacija apie vietos projektą“ ir 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ pateiktais duomenimis.	-
3.2.2.	paramos suma mažam paprastam kaimo vietovių vietos projektui įgyvendinti negali viršyti 10 000 Eur , t. y. didžiausio paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio (Eur), nurodyto šio FSA 1 dalies „Bendroji vietos projektų finansavimo sąlygų aprašo dalis“ 1.12 papunktyje ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies (proc.), nurodytos VPS ir šio FSA 1 dalies 1.13 papunktyje (70 proc./50 proc.);	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto paraiškos 2 dalyje „Bendra informacija apie vietos projektą“ ir 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ pateiktais duomenimis.	-
3.2.3.	vietos projekte numatytos kurti naujos darbo vietos sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą, t. y. 1 (vienos) darbo vietos (etato) sukūrimo kaina negali viršyti 48 858 Eur.	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto paraiškoje pateiktais duomenimis. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta, planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas <i>pro rata</i> principas (tai reiškia, kad, jeigu pagal šią priemonės veiklos sritį maksimali vienos naujos darbo vietos (etato) sukūrimo kaina yra 48 858 Eur, tai 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukūrimo kaina negali viršyti 24 429 Eur.	-
3.3. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:			
3.3.1.	vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu , kuris negali būti ilgesnis nei 24 (dvidešimt keturi) mėnesiai nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas . Vietos projekto		

	bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. <u>Visos vietos projekto išlaidos turi būti apmokamos per banko atsiskaitomąją sąskaitą, kuri yra skirta paramos vietos projektui įgyvendinti lėšoms.</u>	
3.4. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.4.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.4.1.1.	naujos technikos ir įrangos, skirtos projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje	Naujų prekių įsigijimo kaina pagrindžiama vienu iš šių būdų: 1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto
3.4.1.2.	speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui	
3.4.1.3.	naujų statybinių medžiagų įsigijimas (kai statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas yra atliekami ūkio būdu)	

3.4.1.4.	motorinės transporto priemonės įsigijimas	<p>tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p> <p>Parama įsigyti N kategorijos, N₁ klasės motorinę transporto priemonę kroviniams vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, pertvara atskirtas ir be langų krovinių skyrius. <i>(Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik Vietos projektų administravimo taisyklių 27.1.1 ir 27.1.2 papunkčiuose nurodytais atvejais).</i></p> <p>Vietos projekte numatyti veikai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas.</p>
3.4.2.	Darbu ir paslaugų įsigijimo:	
3.4.2.1.	projekte numatyti veikai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis remontas	<p>Darbu ir paslaugų įsigijimo kaina pagrindžiama vienu iš šių būdų:</p> <p>1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p>
3.4.2.2.	verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos)	<p>2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams.</p> <p>3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto</p>

		tinklalo www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.4.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinio priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 163–166 punktuose, įsigijimo):	<p>Vietos projekto bendrosios išlaidos – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu, taip pat vietos projekto viešinio išlaidos.</p> <p>Vietos projekto viešinimas turi būti vykdomas vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinio taisyklėmis, patvirtintomis LR Žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinio taisyklių patvirtinimo“. Jeigu vietos projekto viešinimui paramos neprašoma ir šios išlaidos nėra planuojamos, pareiškėjas/paramos gavėjas turi išsipareigoti savarankiškai viešinti gautą paramą taip, kaip tai numato aukščiau nurodytos taisyklės. Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias).</p>
3.4.3.1.	vietos projekto bendrosios išlaidos	Vietos projekto bendrųjų išlaidų kaina pagrindžiama vienu iš šių būdų:
3.4.3.2.	vietos projekto viešinio išlaidos	1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis

		<p>pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams.</p> <p>3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais į kainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.4.4.	Įnašas natūra – nekilnojamuoju turtu (taikoma pareiškėjams - viešiesiems juridiniams asmenims)	Tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui (tame tarpe ir įnašui natūra - nekilnojamuoju turtu) yra numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte.
3.4.5.	Pridėtinės vertės mokestis	PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos.
3.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir yra šios:		
<p>3.5.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;</p> <p>3.5.2. neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);</p> <p>3.5.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų į kainį (kai toks yra nustatytas);</p> <p>3.5.4. nepagrįstai didelės išlaidos;</p> <p>3.5.5. vietos projekto administravimo išlaidos;</p> <p>3.5.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.5.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos ir naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose;</p> <p>3.5.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;</p> <p>3.5.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;</p>		

3.5.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);

3.5.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.4 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į ataskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;

3.5.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);

3.5.13. transporto priemonės, kurios priskiriamos ir (arba) prilyginamos L kategorijai (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kartingai ir pan.); M kategorijai (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams, išskyrus autokatafalkus ir 8 sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti; N kategorijai priskiriamų kėbulų tipams, kurių kodai – BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilkikai, sunkvežimiai, šaldytuvai); G kategorijai (visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams; O kategorijai (priekabos ir puspriekabės) priskiriamas transporto priemones, kurių kodas – DD (L kategorijos priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemones (gyvenamieji automobiliai, kemperiai ir kt.), kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 104–107 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui yra numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 papunktyje.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui (numatytos VPS 9 dalies „VPS priemonių ir veiklos sričių aprašymas“ 9.2.1.2.1.1.5 punkte):		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma)

4.2.2.1.	paramos gavėjas (fizinis asmuo) – gyventojas / ūkininkas ne mažiau kaip 3 metus deklaravęs savo gyvenamąją vietą VVG teritorijoje.	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis pareiškėjo, kartu su vietos projekto paraiška, pateikta (ne senesne nei 15 d. d.) pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą, kurioje yra nurodyta nuo kada pareiškėjas yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą VVG teritorijoje (gyvenamojoje vietovėje).	-
4.2.3.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui yra numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje.		
4.2.4.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui (numatytos VPS 9 dalies „VPS priemonių ir veiklos sričių aprašymas“ 9.2.1.2.1.1.5 punkte):		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma)
I	II	III	IV
4.2.4.1.	vietos projekto įgyvendinimo metu sukuriama ir išlaikoma darbo vieta kaimo gyventojui.	Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis pareiškėjo vietos projekto paraiškoje, pridedamuose dokumentuose ir verslo plane pateikta informacija bei išipareigojimais.	Vietos projekto įgyvendinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto vykdytojo mokėjimo prašymuose, prie jų pridedamuose dokumentuose, vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateikta informacija bei patikrų vietoje metu. Vietos projekto kontrolės laikotarpio metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto vykdytojo užbaigto vietos projekto metinėse ataskaitose pateikta informacija bei ex-post patikrų metu.
4.2.5.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.5.1.	vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurias remiamos pagal VPS. Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas. Ši sąlyga netaikoma, kai yra teikiamas mažas paprastas kaimo vietovių vietos projektas su integruotais privalomais verslo plano elementais. Vietos projektų verslo planų formos yra pateikiamos šio FSA 3 ir 4 prieduose. Parama teikiama vietos verslo projektams, susijusiems su alternatyvaus žemės ūkiui verslo kūrimu ar plėtra, kuriuose gali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios nepatenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 ir 3 skyrius (išskyrus veiklą, susijusią su paslaugų žemės ūkiui teikimu), galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas.		

4.2.6.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, yra numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte.
4.2.7.	Bendrosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui yra numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte.
4.3.	Vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai:
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai yra numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte.
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo išsipareigojimai (numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose ir šiame FSA):
4.3.2.1.	vietos projekto paramos lėšomis kuriamose darbo vietose turi būti įdarbinami / savarankiškai dirbti kaimo gyventojai;
4.3.2.2.	naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo rodiklio apskaičiavimui ir vertinimui taikyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 įsakymu Nr. 3D-718 patvirtintą metodiką „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“. Jei vietos projekte numatyta sukurti darbo vietą, ją reikia sukurti ne vėliau kaip iki projekto įgyvendinimo pabaigos (iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos) ir išlaikyti ją iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;
4.3.2.3.	neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo datos iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje kredito įstaigos suteiktą paskolą įvardijo kaip vieną iš vietos projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą vietos projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas vietos projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;
4.3.2.4.	vykdyti vietos projekto verslo plane numatytą ne žemės ūkio veiklą, susijusią su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, prekių gamybą ir paslaugų teikimą nuo paramos sutarties pasirašymo datos iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;
4.3.2.5.	užtikrinti, kad įsigytos investicijos atitinka gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos ir maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi). Turi būti pateikta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vertinimo išvada dėl investicijų atitikties nustatytiems reikalavimams);
4.3.2.6.	užtikrinti, kad investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“;
4.3.2.7.	užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“;

4.3.2.8.	jei projekte numatyta vykdyti licencijuojamą veiklą ar veiklą, kuriai vykdyti turi būti išduotas leidimas, pareiškėjas licenciją, leidimą pateikia su vietos projekto paraiška, arba įsipareigoja pateikti kartu su galutiniu mokėjimo prašymu;
4.3.2.9.	pateikti informaciją apie nekilnojamojo turto paskirties pasikeitimą įrodančio fakto įregistravimą VĮ Registrų centre (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – po projekto įgyvendinimo pakeičiant nekilnojamojo turto paskirtį. VĮ Registro centro išrašas turi būti pateiktas ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu).

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams (*nurodyti FSA lentelės „Vietos projektų atrankos kriterijai“ stulpelyje „Patikrinamumas“*).
2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:
  - 2.1. viešųjų pirkimų/pirkimų dokumentai, išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai (*taikoma jei jau yra patirtos bendrosios išlaidos*).
3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:
  - 3.1. prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai;
  - 3.2. prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų interneto tinklalapiuose esančios kainos kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“);
  - 3.3. kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų siūlomas kainas.
4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:
  - 4.1. pareiškėjo rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma, kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems išvardintiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);
  - 4.2. pareiškėjo (fizinio asmens) gyvenamosios vietos deklaravimo pažyma (*ne senesnė nei 15 d. d.*).
5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:
  - 5.1. vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 3 priedo (NVO, bendruomeninės organizacijos) arba 4 priedo (labai mažos įmonės, mažos įmonės, fiziniai asmenys (kaimo gyventojai, ūkininkai) formą (netaikoma, kai teikiamas mažas paprastas kaimo vietovių vietos projektas);
  - 5.2. statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos);
  - 5.3. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių

23.1.7 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška);

5.4. dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybei. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.9.2 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.5. rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į nesuformuotą, valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą);

5.6. visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausančią sutuoktiniams));

5.7. fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.8. juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo (vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.13 papunkčiu, juridinių asmenų vietos projektai, kai jų steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo, yra prilyginami privataus verslo pobūdžio vietos projektams);

5.9. prėjusių ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai (naujai įregistruoti juridiniai asmenys pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą).

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ patvirtintas formas, paskelbtas vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu <http://kedainiurvvg.lt/kvietimai/iii-kvietimas/> (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), užpildyta pagal vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu <http://kedainiurvvg.lt/kvietimai/iii-kvietimas/> paskelbtą formą. (Taikoma pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti). Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);

	<p>7.2. dokumentai, patvirtinantys paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybes. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis asmuo, kartu su paraiška pateikiamas to banko, kuriame yra fizinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas (išrašo data turi būti ne ankstesnė kaip 10 darbo dienų iki vietos projekto paraiškos pateikimo). Jei paskolą planuoja suteikti juridinis asmuo, išskyrus kredito įstaigas, kartu su paraiška pateikiami to juridinio asmens atskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (išskyrus juridinius asmenis, kurie, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu, šiuos dokumentus teikia Juridinių asmenų registru) bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas (išrašo data turi būti ne ankstesnė kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo). Iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos pareiškėjas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Jei paskolą suteikia ne kredito įstaiga, paskolos sutartis turi būti patvirtinta notaro;</p> <p>7.3. VĮ Registrų centras Nekilnojamojo turto registro išrašas, kuriame nurodyta pradinė nekilnojamojo turto paskirtis (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama nuosavu indėliu – įnašu natūra (nekilnojamuoju turtu), pakeičiant nekilnojamojo turto paskirtį, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6.2 papunktyje.);</p> <p>7.7. Dokumentai, pagrindžiantys įnašo natūra (nekilnojamuoju turtu), kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, vertę: nepriklausomo eksperto, turinčio teisę atlikti ir atlikusio nekilnojamojo turto vertinimą, išvada (nekilnojamojo turto vertės nustatymo duomenys, atlikti nepriklausomo eksperto, turi būti ne senesni kaip vienerių metų, skaičiuojant nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos) arba VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenys (taikoma tuo atveju, kai vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“, pareiškėjas nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra (nekilnojamuoju turtu)).</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas.).</p>
5.2.	Kiti papildomi dokumentai, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „**Vietos projekto paraiškos forma**“ (paprasto kaimo vietovių vietos projekto) <http://kedainiurvvg.lt/kvietimai/iii-kvietimas/>
- 2 priedas „**Vietos projekto paraiškos forma**“ (mažo paprasto kaimo vietovių vietos projekto) <http://kedainiurvvg.lt/kvietimai/iii-kvietimas/>
- 3 priedas „**Verslo plano forma**“ (NVO, bendruomeninėms organizacijoms) <http://kedainiurvvg.lt/kvietimai/iii-kvietimas/>
- 4 priedas „**Verslo plano forma**“ (labai mažoms ir mažoms įmonėms, fiziniams asmenims (kaimo gyventojams, ūkininkams) <http://kedainiurvvg.lt/kvietimai/iii-kvietimas/>
- 5 priedas „**Inovatyvumo vertinimo kriterijų apibūdinimas**“ <http://kedainiurvvg.lt/kvietimai/iii-kvietimas/>